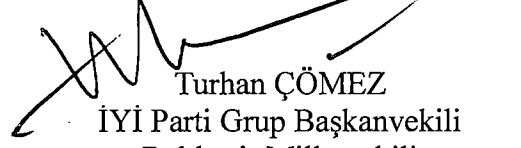


TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23/06/2026


Turhan ÇÖMEZ
İYİ Parti Grup Başkanvekili
Balıkesir Milletvekili

Çinli elektrikli araç üreticisi BYD'ye Türkiye'de yatırım yapması karşılığında çeşitli vergi avantajları ve ithalat kolaylıkları sağlanmıştır. Ancak yatırımın gerçekleşmediği veya ciddi şekilde geciktiği yönündeki haberler kamuoyunda kamu zararına ilişkin tartışmaları gündeme getirmiştir.

Bu bağlamda aşağıdaki sorularımın cevaplandırılması önem arz etmektedir.

SORULAR

1. BYD'ye yönelik olarak hangi vergi avantajları ve ithalat kolaylıkları sağlanmıştır?
2. Bu avantajların yürürlüğe girdiği tarihler nelerdir?
3. Şirket bugüne kadar Türkiye'ye kaç adet araç ithal etmiştir?
4. Bu araçların marka ve model bazında dağılımı nedir?
5. İthal edilen araçların toplam gümrük kıymeti ne kadardır?
6. İthal edilen araçların toplam satış değeri ne kadardır?
7. BYD'nin Türkiye'deki toplam satış adedi kaçtır?
8. Sağlanan vergi avantajları nedeniyle tahsil edilmeyen vergi tutarı ne kadardır?
9. Tahsil edilmeyen gümrük vergisi tutarı ne kadardır?
10. Tahsil edilmeyen ÖTV tutarı ne kadardır?
11. Tahsil edilmeyen KDV tutarı ne kadardır?
12. Bakanlığınızın hesaplamalarına göre BYD'ye sağlanan avantajların kamu maliyesine toplam etkisi nedir?



13. BYD'nin yatırım yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde bu avantajların geri alınmasına yönelik bir mekanizma bulunmakta mıdır?
14. Bulunuyorsa bugüne kadar herhangi bir işlem başlatılmış mıdır?
15. Başlatılmadıysa gerekçesi nedir?
16. Bakanlığınız, yatırımın gerçekleşmemesi halinde oluşabilecek kamu zararına ilişkin bir çalışma yapmış mıdır?
17. Yapıldıysa zarar hesabı ne kadardır?
18. BYD'nin Türkiye'deki araç fiyatları Birleşik Krallık ve bazı Avrupa ülkelerindeki fiyatlardan neden daha yüksektir?
19. Bakanlığınız bu konuda herhangi bir inceleme yapmış mıdır?
20. Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
21. Sağlanan teşviklerin tüketici fiyatlarına yansıtılması yönünde herhangi bir yükümlülük getirilmiş midir?
22. Getirilmediyse gerekçesi nedir?
23. BYD'nin Türkiye'deki satışlarının yerli otomobil üreticileri üzerindeki etkisine ilişkin analiz yapılmış mıdır?
24. TOGG'un pazar payında meydana gelen değişim incelenmiş midir?
25. BYD'nin ithalatı nedeniyle yerli üreticilerin satışlarında meydana gelen kayıp hesaplanmış mıdır?
26. BYD ile ilgili teşvik kararları alınırken etki analizi yapılmış mıdır?
27. Yapıldıysa raporun sonuçları nelerdir?
28. Bakanlığınız BYD yöneticileriyle son iki yılda kaç görüşme gerçekleştirmiştir?
29. Bu görüşmelerde yatırım taahhütlerinin yerine getirilmediği konusu gündeme gelmiş midir?
30. Reuters'ta yer alan açıklamalar sonrasında şirketten resmi izahat istenmiş midir? İstenmiş ise cevabı nedir?
31. Bakanlığınız BYD'nin Türkiye'de yatırım yapma taahhüdünü yerine getirmediği kanaatinde midir? Bu konuda herhangi bir idari veya hukuki süreç başlatılmış mıdır? Başlatılmadıysa gerekçesi nedir?
32. Yatırım gerçekleşmezse BYD'ye sağlanan avantajların iptal edilmesi veya geri alınması gündemde midir?
33. Bakanlığınızın hesaplamalarına göre söz konusu uygulamaların Türkiye'nin dış ticaret açığına etkisi ne olmuştur?



34. BYD'nin Türkiye'ye gerçekleştirdiği ithalatın toplam cari açık etkisi ne kadardır?
35. TBMM'de verilen yatırım sözlerinin gerçekleşmemesi nedeniyle kamuoyunun yanıltıldığı yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınız herhangi bir inceleme başlatmış mıdır?
36. Bakanlığınız BYD konusunda TBMM'yi ve kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla kapsamlı bir rapor yayımlamayı düşünmekte midir?